

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ,
ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА
SWEDISH UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
КОМРАТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
OROLE UNIVERSITY
AZERBAIJAN STATE AGRICULTURAL UNIVERSITY**

**VIII Міжнародна науково-практична конференція
(заочна форма)
«ФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В РАМКАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ»**

м. Полтава, 17 грудня 2025 року

УДК 330.15:334.723

ББК 65.291.5

Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» – Полтава, 2025. – 288 с.

У матеріалах конференції розглядаються аспекти методології і практики управління господарської діяльності підприємств в рамках інтеграції до європейського простору.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, фахівців практиків. Матеріали друкуються мовою оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Голова оргкомітету:

Галич О.А.- ректор Полтавського державного аграрного Університету, професор

Члени організаційного комітету:

Шостя А. М.- проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, доктор наук, професор

Горб О.О. - проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, кандидат наук, доцент

Дячков Д.В. директор Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій, доктор наук, професор

Світлична А.В. завідувач кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук
Oksana Kravchenko, Guest Professor, Department of Molecular Sciences, Swedish University of Agricultural Sciences

Людмила Федотова, доктор наук, доцент; Комратський державний університет (Молдова)

Antonina Kalinichenko - DSc, Professor, University of Opole

Гусейнов М. Д., доктор наук, професор, Azerbaijan State Agricultural University

Устік Т. В., доктор наук, професор, професор кафедри маркетингу та логістики Сумського національного аграрного університету

Губені Ю. Е., доктор наук, професор, завідувач кафедри підприємництва та торгівлі Львівський національний університет природокористування

Махмудов Х.З. професор кафедри підприємництва і права, професор, доктор наук

Яснолоб І.О. доцент кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук.
Начальник науково-дослідного сектору Полтавського державного аграрного університету

Волкова Н.В. доцент кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук

Дем'яненко Н.В. доцент кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук

Михайлова О.С. доцент кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук

Вступне слово

Проведення VIII Міжнародної науково-практичної конференції здійснювалося в рамках науково-дослідних теми: «Розробка інноваційних стратегій розвитку підприємницької діяльності в умовах глобальних викликів і технологічних змін». (номер державної реєстрації 0125U003227 від 04.09.2025 р.) що дозволяє на основі обміну актуальною інформацією ефективно підійти до пошуку шляхів вирішення проблем інтеграції до європейського простору.

Матеріали науково-практичної конференції присвячені комплексному дослідженню сучасних тенденцій розвитку підприємницьких структур у контексті трансформації економічної та правової системи України. У центрі уваги - інноваційний розвиток підприємництва як стратегічна основа забезпечення економічної, продовольчої та соціальної безпеки держави в умовах глобалізації, цифровізації та євроінтеграційних процесів.

У збірнику висвітлюються перспективи розвитку суб'єктів господарювання з урахуванням гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу, впровадження європейських стандартів управління, фінансової політики, бухгалтерського обліку та аудиту. Значну увагу приділено проблемам інформаційного та правового забезпечення підприємницької діяльності, удосконаленню механізмів державного регулювання, захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання.

Окремий блок матеріалів присвячено економіці та управлінню підприємницьких структур, розвитку комерційної логістики, сучасної торгівлі та підприємництва, а також формуванню конкурентоспроможного бізнес-середовища. Розглядаються питання фінансової політики, інвестиційної привабливості, фінансової стабільності підприємств і використання європейського досвіду для реалізації стратегічних орієнтирів сталого розвитку.

Важливе місце у збірнику займають дослідження соціального та екологічного підприємництва як інструментів досягнення балансу між економічною ефективністю, соціальною відповідальністю та охороною довкілля. Аналізуються проблеми забезпечення якості, безпечності та екологічності товарів, впровадження міжнародних стандартів та сертифікаційних систем.

У межах конференції також розглядаються сучасні проблеми держави і права, питання правового регулювання господарської діяльності, а також роль сучасних освітніх технологій у підготовці підприємців, здатних ефективно діяти в умовах динамічних соціально-економічних змін. Матеріали поєднують теоретичні узагальнення та практичні напрацювання, що сприяють розвитку правової системи України та формуванню інноваційної моделі підприємництва.

Збірник орієнтований на науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти, аспірантів, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, а також практиків у сфері економіки, підприємництва і права.

ЗМІСТ

<i>Bondar-Pidhurska O., Savchenko D., Nenko A.</i> INNOVATION MANAGEMENT IN SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES AT THE CROSSROADS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	13
<i>Kalinichenko A.</i> UNLOCKING THE TRUTH: CROSS-CHANNEL ATTRIBUTION AND THE REAL VALUE OF EVERY TOUCHPOINT	15
<i>Беркетов І.О.</i> ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НА УПРАВЛІННЯ ПРОДАЖАМИ	18
<i>Біловодська О.А., Сурмачевська В.Р.</i> МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ТА УТРИМАННЯ МОЛОДІ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ	20
<i>Бурик К.С.</i> АДАПТИВНІ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	24
<i>Буряк О.М.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АПК В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	28
<i>Вітренко С.О.</i> УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ПЕРСОНАЛУ	32
<i>Волкова Н.В.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗАЙНЯТОСТІ В ТОРГІВЛІ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ	34
<i>Волкова Н.В., Гученко А.О.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	39
<i>Волкова Н.В., Комбарова Ю.В.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	41

Гавриленко А. С., Липій Є. А. ВПЛИВ КІБЕРЗАГРОЗ НА ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ	44
Гонтарь Є.Г. ОКРЕМІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКІ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ	46
Горбась В.А., Ведмедера О.А., Бугаєнко В.О. ПРАКТИКООРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УПРАВЛІНСЬКИХ КАДРІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНІВ	49
Грубіч Н. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІЖНАРОДНИХ І НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ У КОНТЕКСТІ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ	52
Дем'яненко Н. В., Павленко Я. В. БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ЯК ОСНОВА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ	55
Дробот І. М., Махмудов Х. З. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В АГРАРНІЙ СФЕРІ, ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ	58
Дячков Д.В. СУТНІСТЬ ТА ПАРАДИГМА ДІДЖИТАЛ-МЕНЕДЖМЕНТУ	62
Ємець В. В. ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ТА БЛОКЧЕЙН ЯК ІНСТРУМЕНТИ ЗНИЖЕННЯ ТРАНСАКЦІЙНИХ ТА ВІЙСЬКОВИХ РИЗИКІВ НА ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЯХ	64
Жук Р.І. МАРКЕТИНГОВЕ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	68
Жуков А.Є., Зось-Кіор М.В. МЕНЕДЖМЕНТ КОМАНДНОГО РОЗВИТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	71
Заболоцька В. Б. СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ПІДПРИЄМЦІВ	74
Зось-Кіор М. В., Саєнко В. О., Черних Б. О. ФОРМУВАННЯ	

КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК САМОМЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	77
<i>Кальян О. С.</i> ОКРЕМІ ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОГО ВЕКТОРУ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА	79
<i>Капустін О. О., Корнет Р. С., Пилипенко Д. О.</i> СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	82
<i>Кінятков В.С.</i> РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	84
<i>Ковальська Т.А.</i> АНТИМОНОПОЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ	88
<i>Комар Д. С.</i> ЯКІСТЬ, БЕЗПЕЧНІСТЬ ТА ЕКОЛОГІЧНІСТЬ ТОВАРІВ	91
<i>Кондуфор Є. О., Липій Є. А.</i> СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ БОРТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ ТА ДЕРЖАВНОЮ ЗРАДОЮ: МЕЖА ПОВНОВАЖЕНЬ	95
<i>Коськін Г.В., Плеханова В.А.</i> ПРОГРАМА HELP РАДИ ЄВРОПИ: ОСВІТА З ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	98
<i>Кравченко Д.С.</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	101
<i>Кравченко Д.С., Липій Є.А.</i> ЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ДЛЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ГРОМАДЯН	104
<i>Крамаренко С. О.</i> РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	

ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	107
<i>Кріль Є. СТРАТЕГІЧНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	110
<i>Купчєня Л.І., Шепель М.Ю. ІСТОРИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА ЕВОЛЮЦІЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ</i>	111
<i>Куришко Р.В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ</i>	115
<i>Кушніренко М.О. СТРАТЕГІЇ ЦІНОУТВОРЕННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПРОДАЖАМИ</i>	117
<i>Лазаренко Ю.О., Корнійчук В.С. АНАЛІЗ ВПЛИВУ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ПЕРСОНАЛІЗАЦІЮ ДОСВІДУ ПРАЦІВНИКІВ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ</i>	121
<i>Лищенко М.О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ НА РИНКУ ЗЕРНА: МАРКЕТИНГОВИЙ АСПЕКТ</i>	124
<i>Лукашенко А.В. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА</i>	128
<i>Малєжжик В.В. УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ РИЗИКАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ РИНКОВИХ ПОЗИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ АГРОБІЗНЕСУ</i>	131
<i>Малік Л.М. ІННОВАЦІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РИНКУ</i>	135
<i>Мансуєва Д.Р. ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ НАБУ</i>	138

<i>Матлак Т. О.</i> УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ	140
<i>Медвідь В.Ю., Науменко О. О.</i> РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ ДО МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОГО ВІДНОВЛЕННЯ	143
<i>Мельник О.І.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У МАРКЕТИНГОВОМУ УПРАВЛІННІ ЛОЯЛЬНІСТЮ КЛІЄНТІВ У СФЕРІ МАЛОГО БІЗНЕСУ	146
<i>Мирна О.В., Бабич Д.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ВОРОНКИ ПРОДАЖІВ У СЕГМЕНТІ В2В: ДОВГИЙ ЦИКЛ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ	149
<i>Мирна О.В., Фіцай А. В.</i> ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНИХ CRM-СИСТЕМ	152
<i>Михайлова О.С.</i> ПІДПРИЄМНИЦЬКІ РИЗИКИ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ ПІД ЧАС ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ	155
<i>Мірошніченко Р.В.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА, ЙОГО СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ В РОЗВИТКУ В ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	158
<i>Муштай В. А.</i> МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ В УДОСКОНАЛЕННІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	163
<i>Нечипоренко В.В.</i> КОМПЛЕКСНЕ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ, БЕЗПЕЧНІСТЮ Й ЕКОЛОГІЧНІСТЮ МОЛОЧНОЇ СИРОВИНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ВИРОБНИЦТВА	166
<i>Ніколаєнко Є. А.</i> РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	169

Ніколайчук Л.Г. ТОВАРОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФОРМОСТІЙКОСТІ ОДЯГОВИХ ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ І ОДЯГУ	173
Ніконенко О. В., Тютюнник В. С., Білокіз Є. В. УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ЯК СКЛАДОВА СТИМУЛЮВАННЯ В МОДУСІ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	176
Орехова А.І. ВПЛИВ СТИЛЮ ЛІДЕРСТВА НА ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ	178
Орехова А.І. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ АКТИВНОСТІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	182
Орехова А.І. УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МОДУЛІВ З ПІДПРИЄМНИЦТВА В ПРОГРАМИ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ	186
Петренко О.І., Лищенко М.О. ІНТЕГРАЦІЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У МАРКЕТИНГОВУ СТРАТЕГІЮ ПІДПРИЄМСТВА	189
Петренко Т.С. РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В СТАНОВЛЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	193
Писаренко С.В. НОРМАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОРЯДКУ СЕРТИФІКАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ	197
Резнік Я.І., МАРКЕТИНГ 5.0 ТА ПРОГНОСТИЧНА АНАЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТИ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ МАРКЕТИНГОВИХ РІШЕНЬ	200
Ропотило І.С. ЯКІСТЬ, БЕЗПЕЧНІСТЬ ТА ЕКОЛОГІЧНІСТЬ ТОВАРІВ	203

<i>Світлична А.В., Гуренко А. В.</i> ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ	205
<i>Світлична А.В.</i> ДЕФІЦИТ КАДРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ	208
<i>Сень О.В.</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ МАЛИХ СІЛЬГОСПВИРОБНИКІВ В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	210
<i>Сень О.В., Підлісна В.М.</i> СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА	214
<i>Сиваш Д.С.</i> МАРКЕТИНГОВІ ЗАХОДИ ЩОДО ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА	217
<i>Славкова О.П.</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЙНИМ ПРОЦЕСАМ	220
<i>Собчишин В. М., Мотрич Д. Ю.</i> РОЛЬ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	222
<i>Сороколін О.М.</i> СТОРІТЕЛІНГ ЯК МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ЗВ'ЯЗКУ З БРЕНДОМ ТУРИСТИЧНОЇ ЛОКАЦІЇ.	224
<i>Сорокопенець К.О.</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	227
<i>Співак К.О.</i> ОМНІКАНАЛЬНІ МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ЯК ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ	230
<i>Сухоставець А.І.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ("AGRITECH") ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА СТІЙКОСТІ АГРОВИРОБНИЦТВА	233

<i>Терно Р.В.</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	235
<i>Терно Р.В.</i> ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	238
<i>Ус Ю.А.</i> КОМПЛЕКСНЕ СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ РИНКОВИХ ВИКЛИКІВ	242
<i>Устік Т.В.</i> МАРКЕТИНГ СТІЙКОСТІ: РОЗРОБКА СТРАТЕГІЙ ВИЖИВАННЯ ТА РОЗВИТКУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА ВІЙСЬКОВИХ РИЗИКІВ	245
<i>Фесенко О. М., Козуб Р. О., Головач С. І.</i> УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА ЧЕРЕЗ ЗАСТОСУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УМОВАХ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ	249
<i>Флока Л.В., Гнітій Н.В., Рачинська З.П.</i> РОСЛИННИЙ СИР ІЗ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ ФЕРМЕНТАМИ: ІННОВАЦІЇ У ТЕХНОЛОГІЇ	251
<i>Хоменко М.Б.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	255
<i>Чепур А.В.</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕФОРМ	258
<i>Шабельник С. С.</i> ЛОГІСТИЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ У КРИЗОВИХ ТА ВОЄННИХ УМОВАХ	260
<i>Швидун В. В.</i> ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ТА ЇХ ГОЛОВНІ ФАКТОРИ	263
<i>Шевко О. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	267
<i>Шевчук Д. О.</i> СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО	271

Шулежко А.В. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ: МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД НА МАКРОРІВНІ	273
Щераков Є. С. МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ	277
Юдічева О. П. СІР БРІ: КЛАСИФІКАЦІЯ, ЧИННИКИ, ЩО ФОРМУЮТЬ ЯКІСТЬ	280
Яценко О.О. НАФТОГАЗОВИЙ КОМПЛЕКС ЯК ОБ'ЄКТ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	284

2. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. Офіційний сайт. Розділ «Євроатлантична інтеграція». URL: <https://me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=4ba6d4c8-5a00-41ec-af85-10c91a628ebc&tag=VroatlantichnaIntegratsiia> (дата звернення 15.12.2025 року)
3. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. Розділ «Економічна статистика / Економічна діяльність / Сільське, лісове та рибне господарство». URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 15.12.2025 року)
4. Заєць О.І. Вдосконалення правового статусу особистого селянського господарства в Україні в умовах воєнного стану та євроінтеграції. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне законодавство». С.440-444. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.06.71>
5. Нів'євський О., Яворський П., Донченко О. Малі фермери та домогосподарства в сільському господарстві та сільській економіці: оцінка їх ролі та заходи з підтримки їх сталого розвитку. *Kyiv School of Economics*. URL: <https://kse.ua/ua/kse-research/assessing-the-role-of-small-farmers-and-households-in-agriculture-and-the-rural-economy-and-measures-to-support-their-sustainable-development/>

Сень О.В.,

к.е.н., доцент кафедри підприємництва і права

Підлісна В.М.,

здобувачка вищої освіти спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

Полтавський державний аграрний університет

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективність діяльності підприємства значною мірою визначається тим, наскільки узгоджено функціонують його бізнес процеси, оскільки управління окремими операціями без урахування їх взаємозв'язків не дозволяє досягти стійких результатів. Саме тому у наукових дослідженнях зростає увага до підходів, що забезпечують цілісне бачення діяльності підприємства [1, 2]. Системний підхід формує методологічну основу для аналізу та оптимізації бізнес процесів і дозволяє розглядати підприємство як єдину структуру, у межах якої всі елементи перебувають у постійній взаємодії. Застосування

такого підходу створює умови для обґрунтованих управлінських рішень і більш точного прогнозування результатів управлінських змін.

Підприємство функціонує як складна соціально економічна система, у межах якої поєднуються матеріальні, фінансові, трудові та інформаційні ресурси. Його діяльність базується на взаємодії персоналу, управлінських рішень, технологій та організаційних структур. Усі ці елементи не діють самостійно, а пов'язані між собою через сукупність бізнес процесів. Саме бізнес процеси формують логіку створення цінності та визначають послідовність виконання операцій. Порушення узгодженості між процесами або неефективна взаємодія між ними призводять до втрат часу, ресурсів і зниження результативності.

Системний підхід до оптимізації бізнес процесів передбачає аналіз не лише кінцевих результатів діяльності, а й причин їх формування. Він дає можливість виявити залежності між окремими процесами, визначити їхню роль у досягненні загальних цілей підприємства та оцінити наслідки управлінських рішень. У межах такого підходу особлива увага приділяється структурі управління, розподілу повноважень між рівнями управління та якості інформаційного забезпечення. Важливим є також узгодження рішень між функціональними підрозділами. Це дозволяє уникнути ситуацій, коли вдосконалення одного процесу негативно впливає на інші елементи системи та знижує загальну ефективність [2].

Процесний підхід є важливою складовою системного управління підприємством. Його сутність полягає у зосередженні уваги на послідовності дій, що забезпечують досягнення конкретного результату. Бізнес процеси при цьому розглядаються як об'єкти управління, які мають чітко визначені межі, ресурси та відповідальних виконавців. Для кожного процесу встановлюються показники ефективності, що дозволяє оцінювати його результативність і виявляти відхилення.

Оптимізація бізнес процесів у системному контексті передбачає їх упорядкування, формалізацію та стандартизацію. Підприємство визначає ключові процеси, встановлює взаємозв'язки між ними та формує єдину логіку управління. Це сприяє підвищенню прозорості діяльності та зрозумілості управлінських рішень. Крім того, спрощується контроль за виконанням завдань і дотриманням встановлених регламентів. У результаті зменшується кількість помилок і підвищується керованість організаційної системи.

Застосування системного підходу безпосередньо впливає на розподіл відповідальності в межах підприємства. Відповідальність за результати

виконання процесів концентрується не лише на рівні вищого керівництва. Вона поступово переходить до менеджерів середньої ланки та власників процесів. Це дозволяє оперативніше реагувати на відхилення від запланованих показників. Крім того, зростає зацікавленість персоналу в досягненні кінцевого результату, що позитивно впливає на якість управління.

Оптимізація бізнес процесів здійснюється на основі низки принципів, які забезпечують її системний характер. До них належать узгодженість змін зі стратегічними цілями підприємства, орієнтація на потреби внутрішніх і зовнішніх споживачів, а також використання вимірюваних показників ефективності. Важливою умовою є безперервність удосконалення процесів і регулярний перегляд їх результативності. Дотримання цих принципів дозволяє зменшити ризик необґрунтованих управлінських рішень. У результаті оптимізація набуває цілеспрямованого та контрольованого характеру.

Методи оптимізації бізнес процесів можуть відрізнитися за масштабом впливу та часовими рамками реалізації. Короткострокові методи зазвичай спрямовані на усунення окремих недоліків або покращення конкретних етапів процесу. Вони дозволяють швидко досягти позитивних змін у показниках діяльності. Проте такі методи не завжди забезпечують довготривалий ефект. Довгострокові методи передбачають глибоку перебудову процесів, зміну управлінських підходів і організаційної структури. Їх реалізація потребує значних ресурсів, але забезпечує стійкі результати.

Поєднання реінжинірингу та оптимізації бізнес процесів розглядається як ефективний інструмент системних змін. Реінжиніринг дозволяє переглянути існуючі процеси з принципово нових позицій і відмовитися від застарілих рішень. Він спрямований на радикальне переосмислення логіки виконання робіт. Подальша оптимізація забезпечує вдосконалення оновлених процесів і їх адаптацію до реальних умов функціонування підприємства.

У процесі оптимізації часто виявляються проблеми, що мають системний характер і накопичувалися протягом тривалого часу. До них належать дублювання функцій, неузгодженість дій між підрозділами, надмірні витрати ресурсів та низька швидкість виконання операцій. Усунення цих проблем сприяє покращенню взаємодії між бізнес процесами, позитивно впливає на загальні результати діяльності підприємства та підвищує його конкурентоспроможність.

Отже, використання системного підходу в оптимізації бізнес процесів формує підґрунтя для більш усвідомленого управління змінами на

підприємстві. Такий підхід дозволяє перейти від інтуїтивних управлінських рішень до структурованих дій, що базуються на аналізі причинно наслідкових зв'язків. Це сприяє зниженню ризиків під час упровадження змін і підвищує передбачуваність результатів управлінського впливу.

Практична цінність системної оптимізації полягає у можливості поєднання стратегічних орієнтирів із повсякденною діяльністю підприємства. Вона створює умови для послідовного вдосконалення процесів, формування відповідальності за результати та підвищення гнучкості організації. У підсумку підприємство отримує інструмент, який забезпечує не лише стабільність функціонування, а й здатність до розвитку в умовах змінного економічного середовища.

Список використаних джерел

1. Шульга О. Методичні підходи до аналізу бізнес-процесів підприємства. *Економіка та суспільство*. 2025, № 79. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-148>.

2. Сарай Н.І. Оптимізація управління бізнес-процесами на підприємстві. *Інноваційна економіка*. 2020. № 1-2. С. 79-84. <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.1-2.12>

Сиваш Д.С.,
здобувач вищої освіти другого(магістерського) рівня
спеціальності D5 «Маркетинг»,
Науковий керівник: д.е.н., проф. кафедри
маркетингу та логістики **Лишенко М.О.**
Сумський національний аграрний університет

МАРКЕТИНГОВІ ЗАХОДИ ЩОДО ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

Маркетингове управління конкурентним розвитком підприємства - це комплексний процес формування, підтримання та посилення конкурентних переваг на основі глибокого розуміння потреб споживачів, динаміки ринку та дій конкурентів. У теорії маркетингу цей процес розглядається як інтегрована система стратегічного й оперативного управління, що охоплює аналіз зовнішнього середовища, стратегічне планування, реалізацію маркетингових стратегій і контроль результатів.